

Adam Garffs prædiken 15. søndag efter trinitatis

Taler

Adam Garff
Sognepræst

Dato

17. september 2023

Sted

Gentofte Kirke

I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen

Der stod engang en mand under et træ ved en vej, der førte ind til byen. Det var en tidlig morgen, og langsomt kom en mørk skikkelse nærmere. Manden spurgte skikkelsen, hvad den mon skulle inde i byen så tidligt på dagen. Skikkelsen svarede, at den var selveste døden, og at den skulle ind til byen og hente 100 sjæle hjem. Manden gøs ved tanken, og så skyndte han sig at løbe i forvejen og advare dem inde i byen. Lidt senere, op ad formiddagen, kom døden tilbage, men her havde den følgeskab af 1000 mennesker.

Hvordan kan det nu gå til? spurgte manden, du sagde jo, at du kun ville tage 100 sjæle med, så hvorfor tog du 1000? Det gjorde jeg heller ikke, svarede døden. Jeg tog mine 100, som lovet, resten tog bekymringen.

Resten tog bekymringen! Døden kommer uanset hvad, tyder meget på, men der findes en anden kraft, som kan være omtrent lige så livstruende - og dét er bekymringen. Ikke frygten, ikke sorgen – men bekymringen. Den grundlæggende bekymring for det hele; for helbredet, for krigens udbrud, for altings kollaps og sjælens vaklen; den evigt, krybende bekymring for morgendagen.

Den morgendag, der slet ikke er brudt frem endnu, og som vi ellers burde vente os en masse godt af. Så bekymringen vokser frem i brystet: Tør vi mon sende vores børn på skoletur til udlandet? Tør vi krydse vejen, som vi plejer, og ellers leve i tillid til, at det nok skal gå?

Tør vi for én gangs skyld at slippe taget og leve under himlen som kviddrende, naive fugle og blafre på marken som tavse og lykkelige liljer? Ikke altid.

Bekymringer kan vi hurtigt finde; vi kan opdyrke dem og passe dem som stod vi i en hel lille urtehave fyldt med sjælens ukrudt. Vi kan vande bekymringshaven, vi kan give den gødning og så kan vi ellers stå der og holde øje med den fra et mørkt og køligt sted i skyggen. Hver dag har, som skrevet står, nok i sin plage, og bekymringen er den ædleste af hverdagens plager. Spørgsmålet er imidlertid, om bekymringen altid er af det onde? For findes der ikke også den sunde bekymring? Omsorgs-bekymringen, næstekærligheds-bekymringen. Den bekymring, der holder os fast på vores ansvar for dem, vi er viklet ind i på godt og ondt, og alle de andre. Den bekymring, der får os til at drage omsorg for det menneske, der har brug for vores hjælp? Den bekymring, der driver os hen til den milde offer-vilje, hvor vi selv kommer i anden række. Den sunde bekymring, der netop udleverer os til den daglige selvforglemmelse og som tager luften af den ellers så ustandseligt oppumpede ego-ballon.

Jovist, de sunde bekymringer skal få lov at vokse vildt i vejsiden. For der er nok kommet mere godt ud af den sunde bekymring, end vi aner. Det er da heller ikke den, der står i søndagens evangeliske skudlinje. Gud bevare den sunde bekymring, der holder os fast på hinanden. Det er derimod den usunde bekymring, der står for skud. Den drænende, opslidende, dybe bekymring, der med rund hånd strøer rynker i alverdens pander - og bliver til bekymringsrynker, som de så poetisk kaldes. Den slags bekymring, der lokker mennesket hen til afgrunden og som holder det vågent; den bekymring, der gør skridtene tunge og gør blikket mørkt og indadvendt. Den bekymring, der angår selve livet og som tager de 900 sjæle med, hver gang døden nøjes med 100. En sådan verden af bekymringer skal ikke stå uimodsagt.

Jesus siger: *Vær ikke bekymrede for jeres liv.* Det er det budskab, der lyder og som altid må lyde i et menneskes liv, når evangeliet er brudt ind i verden. *Hvem af jer kan lægge en dag til sit liv ved at bekymre sig?* fortsætter Jesus. De ord er rettet mod menneskets usunde bekymring, idet der findes bekymringer, som slet ikke burde være bekymringer, og da slet ikke vores bekymringer. For af ubegribelige grunde lægger vi verdens vægt på vores skuldre og bliver som en magnet for tusinde usunde bekymringer. Er det hele min egen skyld? Står og falder denne verden med mig og min indsats? Er det menneskets opgave at holde styr på universets retning? Eller må jeg overlade tilværelsen og skæbnen til andet og mere end mig selv?

Vi har selvfølgelig et ansvar, fælles og hver for sig. Der er altid nogen vi skylder

noget, det giver sig selv. Og man må hjertens gerne være en kraftkarl, der kan det hele med bind for øjnene. Men det kan og skal ikke være alt, der afhænger af vores formåen. Hvem kan bære vægten af verden, når det kommer til stykket? Under vægten af tilværelsens ubærlige tyngde må evangeliets ord lyde til det menneske, der går rundt og bekymrer sig: *søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift. Så vær da ikke bekymrede for dagen i morgen; dagen i morgen skal bekymre sig for det, der hører den til. Hver dag har nok i sin plage.*

At hver dag har nok i sin plage har noget herligt dobbelt over sig, noget på én gang foruroligende og sært opmuntrende: På den ene side er der nok plager at se til i dag, med krige og katastrofer og bekymringer over alt det, der skrider og styrter og kollapser og forgår. På den anden side ligger der et løfte om, at der kun er den mængde plager og bekymringer, der nu er i dag. Hver dag har nok i sin plage, og dermed har hver dag også nok i sin glæde. Der ér ting, vi selv må bære og som vi må slæbe med os gennem et liv. Vi har alle kors i varierende størrelser, som vi må løfte på dag efter dag.

Men der er omvendt også ting, vi må overlade til Vorherre, for det store Kors er Hans, ikke vores.

Og her lyder så opfordringen, evangeliet i en nøddeskal: *søg først Guds rige!* Gør bogstavelig talt først dette, søg Gud, i bøn, i gerning, fuld af håb, og lad så alt det andet bøvl og ukrudt komme efter. Stop op, og søg først derhen, hvorfra det evige pibler.

Søg først syndernes forladelse og det evige liv!

Søg først Guds rige, som det stråler i lethed og glæden over at det blev givet os for intet. Som høstens gaver og høstens sejr over den øde vinter.

Søg først at blive som himlens fugle og markens liljer, ubekymrede som de er, dinglende i nuet uden noget begreb om morgendagens alvor. Den skal nok komme.

Søg først alt dette gode og sande, selvom også fuglen en dag må falde til jorden med et lille bump. Men begynd først der, ved fuglens ubekymrede flugt, og synk så tilbage i livets gang - mere håbefuld i hjertet og i tanken. Så kan bekymringen bare komme an.

Og derfor kan vi sige: Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Far, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver en sand treenig Gud, højlovet fra første

begyndelse, nu og i al evighed. Amen

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Prædiken

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/adam-garffs-praediken-15-sondag-efter-trinitatis>